

Akses kepada Pembiayaan

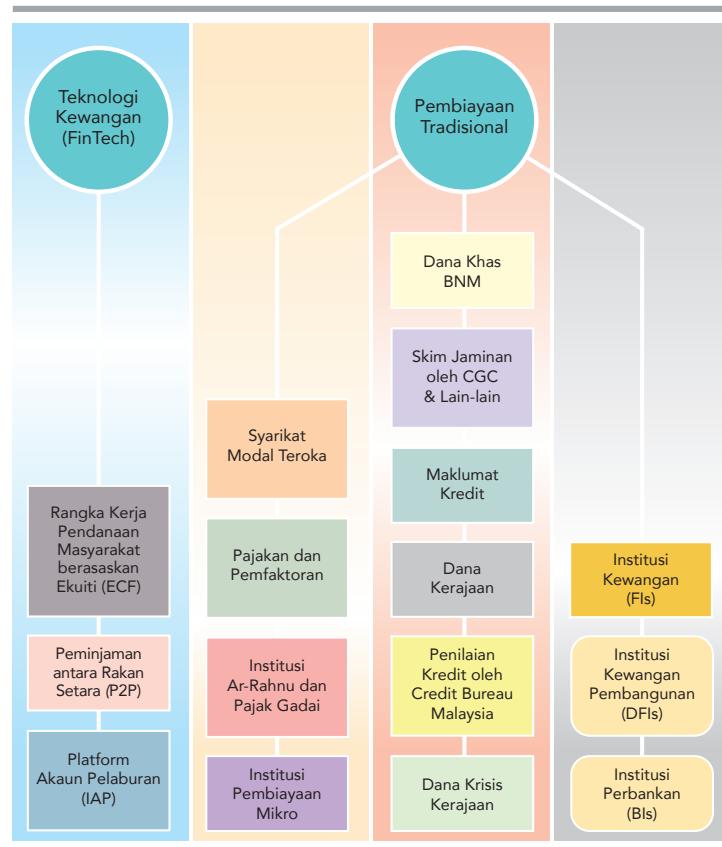
PKS Malaysia terus mendapat akses kepada pelbagai sumber pembiayaan bagi menampung keperluan mereka di pelbagai tahap pembangunan. Selama bertahun-tahun, institusi kewangan yang mencakupi sebanyak 96% daripada jumlah pembiayaan PKS telah menjadi tunjang utama dalam menyokong pertumbuhan PKS. Bahagian pembiayaan PKS kepada jumlah pembiayaan perniagaan oleh institusi kewangan telah meningkat kepada 46.6% pada tahun 2015 berbanding 43.8% pada tahun 2014.

Melangkah ke hadapan, dengan aktiviti PKS yang diperhebatkan terutamanya dengan kemunculan perniagaan jenis baharu yang inovatif, dalam bidang ekonomi baharu, atau pengembangan tinggi secara semulajadi, pembiayaan secara tradisional mungkin tidak lagi sesuai. Menyedari hakikat ini, akses kepada pembiayaan bagi PKS telah diberi nafas baharu dengan menumpukan perhatian kepada pembangunan lebih banyak saluran bukan perbankan dan pembiayaan platform seperti modal teroka (*venture capital, VC*) dan pelabur *angel*, pendanaan masyarakat (*crowdfunding*), Platform Akaun Pelaburan (*Investment Account Platform, IAP*) dan peminjaman antara rakan setara (*peer-to-peer, P2P*). Pada masa yang sama, kemunculan teknologi kewangan (*financial technology, FinTech*) telah merubah landskap pembiayaan. Perkembangan ini dijangka mengurangkan kos dan masa yang diambil bagi akses pembiayaan serta membolehkan PKS mengakses dana formal pada peringkat baharu mula dan awal pertumbuhan.

LANDSKAP PEMBIAYAAN KOMPREHENSIF BAGI PKS

Malaysia menawarkan landskap pembiayaan yang meluas dan pelbagai kepada PKS. Institusi kewangan (*financial institutions*, FI) yang merangkumi insititusi perbankan (*banking institutions*, BI) dan institusi kewangan pembangunan (*development financial institutions*, DFI) adalah sumber utama bagi pembiayaan PKS di dalam negara. PKS juga boleh mengakses kepada pelbagai dana khas dan skim yang disediakan oleh Kerajaan melalui pelbagai Kementerian dan agensi, termasuk Bank Negara Malaysia. Selain daripada sumber pembiayaan yang pelbagai, terdapat juga pilihan daripada saluran bukan perbankan seperti syarikat modal teroka, syarikat pemfaktoran dan pajakan, dan institusi kewangan mikro. Kemunculan teknologi kewangan FinTech membuka pilihan pembiayaan yang lebih luas kepada PKS yang melibatkan Rangka Kerja Pendanaan Masyarakat berdasarkan Ekuiti (*Equity Crowdfunding Framework*, ECF), IAP dan P2P.

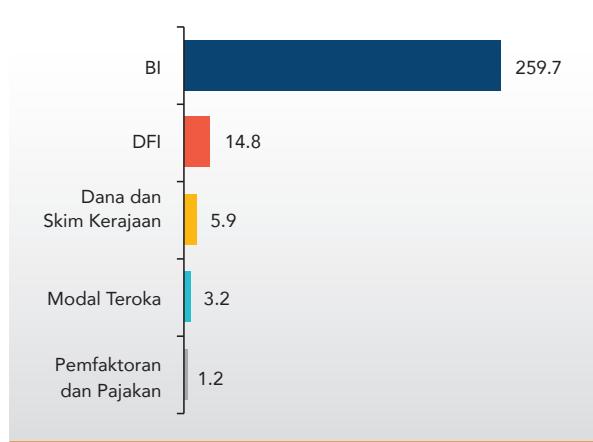
Carta 6.1 : Landskap Pembiayaan kepada PKS

INSTITUSI KEWANGAN

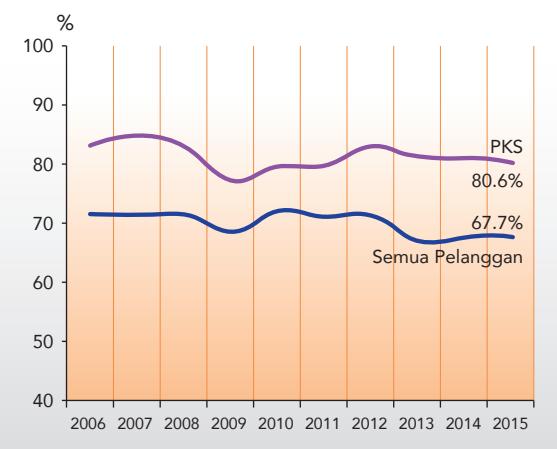
FI terus menjadi sumber utama pembiayaan kepada PKS. Pada akhir 2015, pembiayaan kepada PKS oleh FI mencatatkan pertumbuhan dua digit sebanyak 14.6%, yang berjumlah RM274.5 bilion yang diberikan kepada 729,983 akaun PKS (2014:13.3%). Justeru, bahagian pembiayaan PKS daripada keseluruhan pembiayaan perniagaan telah meningkat kepada 46.6%, pada tahun 2015 daripada 43.8% yang direkodkan pada tahun 2014. Kadar kelulusan kekal tinggi secara relatif pada 80.6% walaupun lebih rendah daripada 81.6% pada tahun 2014. Sepanjang tahun, sejumlah RM71.9 bilion pembiayaan telah diluluskan kepada 128,924 PKS. Sebahagian besar pembiayaan telah disalurkan kepada sektor perkhidmatan (61% atau RM167.5 bilion), diikuti oleh sektor pembuatan (15.4% atau RM42.4 bilion), dan sektor pembinaan (12.6% atau RM34.5 bilion). Jumlah pembiayaan terkumpul meningkat kepada RM285.5 bilion dengan peningkatan sebanyak 9.2% pada akhir Jun 2016.

Carta 6.2:
Pembiayaan Terkumpul pada akhir bulan
Disember 2015

Sumber: Bank Negara Malaysia, SME Corp Malaysia dan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia

Carta 6.3:
Kadar Kelulusan Pembiayaan, %

Sumber: Bank Negara Malaysia

SKIM JAMINAN KREDIT

Credit Guarantee Corporation Malaysia Berhad (CGC) kekal sebagai institusi utama yang menyediakan jaminan kepada PKS yang berkemungkinan tidak mendapat pembiayaan daripada FI. Institusi ini terus memanfaatkan FI sebagai saluran utama bagi memasarkan dan menyediakan produk dan perkhidmatan kepada PKS di samping membina jalinan dengan

bukan FI bagi mengembangkan lagi jangkuan kepada PKS. Selain pelbagai skim jaminan, CGC juga memainkan peranan sebagai pemangkin kepada bidang pertumbuhan baharu dengan menyediakan skim pembiayaan terus bagi perniagaan baru-mula, usahawan wanita dan PKS yang terlibat dalam teknologi hijau serta perjanjian harta intelek.

Sokongan daripada CGC terhadap PKS tidak sahaja terhad kepada penyediaan perjanjian pinjaman dah kemudahan pembiayaan, tetapi juga khidmat nasihat seperti pembangunan kewangan dan perniagaan, informasi kredit dan perkhidmatan penarafan kredit dengan kerjasama dengan Credit Bureau Malaysia Sdn. Bhd. Semenjak penubuhannya pada tahun 1972, CGC telah membiayai lebih daripada 437,000 pembiayaan yang bernilai RM59 bilion. Bagi tahun 2015, lebih daripada 8,225 pembiayaan baharu telah diluluskan dengan nilai RM3.4 bilion. Pada tahun 2016, institusi ini mensasarkan kelulusan pinjaman kepada 8,650 akaun bernilai RM4 bilion.

Tambahan pula, CGC telah memperkenalkan produk inovatif yang direka untuk mengurangkan masa yang diambil bagi memproses pinjaman dan pengeluaran dana. Salah satu produk termasuklah Jaminan Portfolio (*Portfolio Guarantee, PG*), yang membolehkan bank memilih pelanggan berdasarkan kriteria yang telah ditetapkan dan memproses permohonan pinjaman berdasarkan portfolio. Ini membolehkan CGC dan bank mempercepatkan permohonan dan pengeluaran pinjaman PKS. Pada tahun 2015, CGC telah meluluskan sejumlah RM1.7 bilion PG yang merangkumi lima FI, terdiri dari 50% jumlah keseluruhan nilai kelulusan pinjaman. Pada akhir 2015, CGC telah melancarkan dua skim baharu yang mensasarkan kumpulan khusus:

a) ***BizWanita-i***

Skim ini disasarkan kepada usahawan wanita (perniagaan milikan wanita) serta perniagaan dan syarikat yang diurus dan dioperasikan oleh wanita. Bertujuan bagi mengurangkan jurang kebolehcapaian oleh wanita. Selama dua bulan dilancarkan pada bulan Oktober 2015, CGC telah meluluskan pembiayaan berjumlah RM10 juta kepada 76 PKS; dan

b) ***Skim Bantuan Khas-i (Special Assistance Scheme, SAS/SAS-i)***

Skim ini merupakan bantuan pembiayaan terus untuk membantu pelanggan sedia ada untuk memulihkan dan menyambung semula operasi perniagaan mereka selepas bencana seperti banjir, tsunami, gempa bumi dan wabak. Dana ini boleh digunakan untuk memperbaiki dan membeli aset bagi kegunaan komersial dan menggantikan kerosakan semasa bencana serta sebagai modal kerja. Kemudahan pembiayaan boleh diperolehi oleh mereka yang berada di bandar atau daerah yang diisyiharkan sebagai kawasan bencana oleh Majlis Keselamatan Negara di bawah Jabatan Perdana Menteri atau dianggap sebagai kawasan bencana oleh CGC. Portfolio bersaiz RM35 juta berlandaskan konsep komoditi Murabahah yang menyediakan pembiayaan di antara RM20,000 sehingga RM200,000 dengan tempoh pembiayaan sehingga lima tahun.

PEMBIAYAAN MIKRO

Dalam dekad yang lalu, FI telah menyokong perusahaan mikro melalui Skim Pembiayaan Mikro. Skim ini membolehkan perusahaan mikro menerima pembiayaan bagi tujuan perniagaan sehingga RM50,000 secara mudah, cepat dan selesa tanpa perlu meletakkan sebarang cagaran.

Semenjak penubuhan pada tahun 2006 sehingga akhir tahun 2015, sejumlah 185,000 perusahaan mikro telah menerima pembiayaan RM3.1 bilion melalui 10 FI yang turut serta. Jumlah pembiayaan terkumpul oleh skim ini adalah sejumlah RM912.5 juta pada akhir tahun 2015 dan berkembang kepada RM940.8 juta pada akhir Jun 2016.

Inisiatif pembiayaan mikro juga dilengkapi dengan skim yang ditawarkan oleh institusi kewangan mikro iaitu Amanah Ikhtiar Malaysia (AIM) dan Tabung Kumpulan Usaha Niaga (TEKUN Nasional). AIM menyediakan pembiayaan mikro terutamanya kepada wanita bagi aktiviti yang menjana pendapatan. Jumlah pembayaran yang dibuat sehingga akhir Jun 2016 adalah RM15.7 bilion dengan bilangan pembiayaan melebihi 3.7 juta. TEKUN Nasional menyediakan kemudahan pembiayaan kepada usahawan untuk memulakan dan mengembangkan perniagaan mereka. Kini, skim pembiayaan yang ditawarkan oleh TEKUN Nasional termasuklah Skim Pembiayaan TEKUN Nasional, Skim Pembiayaan TEMAN TEKUN dan Skim Pembiayaan *i*-Factoring.

MODAL TEROKA DAN INDUSTRI EKUITI SWASTA

Sehingga akhir bulan Disember 2015, terdapat sejumlah 121 syarikat modal teroka berdaftar di negara ini. Pada tahun 2015, 12 permohonan baharu telah diluluskan manakala tiga syarikat telah dibubarkan. Dua jenis tambahan syarikat berdaftar telah diperkenalkan oleh Suruhanjaya Sekuriti Malaysia (SC) mengikut Garis Panduan Modal Teroka (VC) / Ekuiti Swasta (*Private Equity, PE*) yang berkuatkuasa pada tahun 2015 iaitu *PE Management Corporations (PEMC)* dan *PE Corporations (PEC)*. Pada akhir tahun 2015, dua syarikat telah didaftarkan sebagai PEMC. Pada tempoh yang sama, terdapat 229 VC dan PE profesional di dalam industri dengan pengalaman tidak kurang daripada empat tahun.

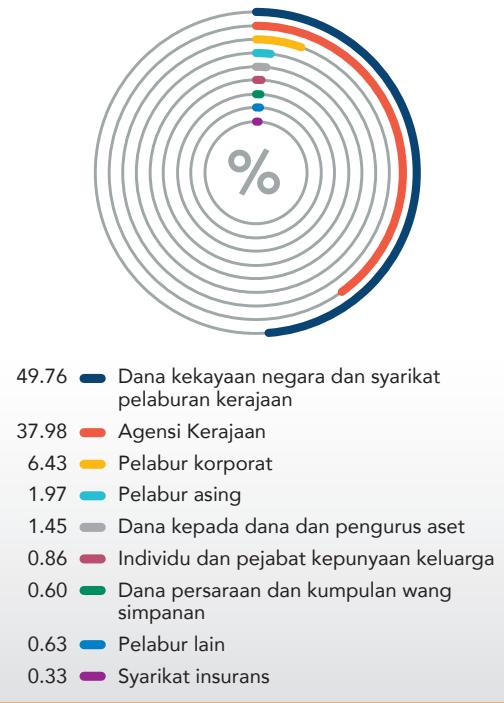
Terdapat RM7.1 bilion jumlah dana yang telah diperuntukkan oleh pihak pengurusan sehingga akhir tahun 2015, yang diwakili dengan peningkatan sebanyak 15.2% tahun ke tahun. Namun, jumlah pelaburan menurun sebanyak 31.6% kepada RM2.2 bilion berbanding dengan RM3.2 bilion pada akhir tahun 2014. Pelaburan yang dibuat pada tahun 2015 meningkat sebanyak 14.8% kepada RM365 juta daripada RM318 juta pada tahun 2014. Bilangan syarikat penerima pelaburan yang menerima dana adalah 74, dengan bilangan yang sama direkodkan pada tahun 2014. Sementara itu, syarikat yang dinyaahlabur

menurun sebanyak 3.3% daripada RM421 juta pada tahun 2014 kepada RM407 juta pada tahun 2015. Dalam hal ini, sebanyak 38 syarikat telah dinyahlaburkan pada tahun 2015 berbanding dengan 59 syarikat pada tahun 2014. Penyahlaburan yang direkodkan pada tahun ini sebahagian besarnya melalui penjualan perdagangan dan tawaran awam permulaan (*initial public offerings, IPO*), atau jualan kepada pasaran awam.

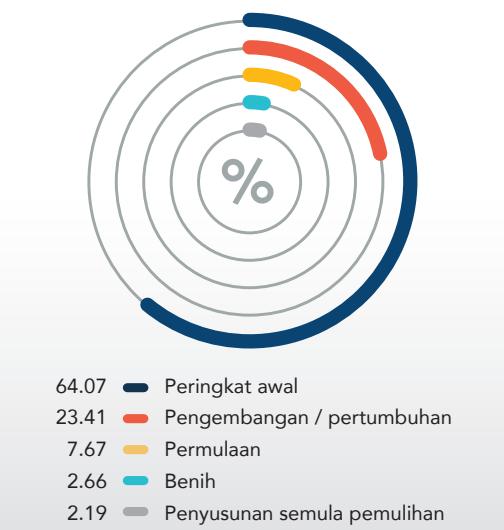
Sumber terbesar modal bagi industri adalah dari dana awam dengan dana kekayaan negara dan syarikat pelaburan Kerajaan yang membentuk sehingga 49.8% jumlah dana, manakala agensi Kerajaan menyumbang 38.0%. Pelabur korporat mendahului sumbangan sektor swasta kepada industri pada 6.4%, manakala pelabur asing menyumbang 2% dan pengurus aset menyumbang 1.5%.

Sebahagian besar dana pada tahun 2015 berjumlah RM320 juta disalurkan kepada 56 syarikat penerima pelaburan peringkat awal dan pengembangan / pertumbuhan yang mewakili 87.5% daripada jumlah pelaburan yang dibuat sepanjang tahun. Jumlah pelaburan kepada syarikat peringkat benih dan permulaan secara keseluruhan adalah pada 10.3% daripada jumlah keseluruhan pelaburan pada tahun tersebut. Ini disalurkan kepada 17 syarikat penerima pelaburan berbanding kepada 14 syarikat pada tahun 2014 yang menjadikan 7% daripada jumlah keseluruhan pelaburan. Pelaburan dalam sektor sains hayat terus mendominasi dengan jumlah pelaburan sebanyak 48.5% pada tahun 2015, diikuti oleh sektor yang lain (perdagangan borong dan runcit, elektrik dan penjanaan kuasa, pendidikan dan produksi media) pada 23.5%, teknologi maklumat dan komunikasi sebanyak 17.4% dan pembuatan sebanyak 10.6%.

Carta 6.4:
Sumber Dana Modal Teroka, %

Carta 6.5:
Pelaburan mengikut Peringkat Kitaran Perniagaan, %

PEMBIAYAAN PKS PADA TAHUN 2015

Pada tahun 2015, Kerajaan telah membelanjakan sejumlah RM4.4 bilion untuk meningkatkan akses kepada pembiayaan bagi PKS melalui 36 program, di antaranya termasuk:

- **Skim Pinjaman Mudah untuk PKS (Soft Loan Scheme for SME, SLSME)** di bawah Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI) melalui Malaysian Industrial Development Finance Berhad (MIDF). Skim yang bertujuan membantu syarikat sedia ada dan baharu bermula dari segi pembiayaan modal kerja, aset tetap, penempatan semula operasi perniagaan ke tapak industri yang sah dan meningkatkan daya saing keseluruhan PKS telah menyaksikan kelulusan pembiayaan sebanyak 174.5 juta bagi membantu 187 PKS;
- MITI melalui SME Bank menyalurkan sejumlah RM71.5 juta di bawah **Dana Pinjaman PKS** untuk membantu 87 usahawan PKS dengan menyediakan pelbagai bantuan pembiayaan melalui program pembangunan seperti Dana 1-SME, Tabung Usahawan Siswazah, Dana Usahawan Negeri Terengganu, Skim Modal Asas, Skim Pembiayaan Ekonomi Desa (SPED), Program Usahawan Agro-Based, dan Dana Pembangunan Jepun ASEAN;
- MITI melalui SME Corp. Malaysia memberikan rebat berjumlah lebih daripada RM20 juta kepada 874 PKS di bawah **Skim Pembiayaan PKS Patuh Shariah (Shariah-Compliant SME Financing Scheme, SSFS)** dengan Kerajaan membayar 2% kadar keuntungan yang dikenakan ke atas pembiayaan yang diberikan oleh bank-bank Islam yang mengambil bahagian. Melalui **Business Accelerator Programme (BAP)**, SME Corp. Malaysia juga meluluskan pembiayaan tambahan berjumlah RM183.2 juta dalam bentuk pinjaman dan geran bagi memupuk dan membangunkan 879 PKS;
- Kementerian Kewangan (MOF) membelanjakan RM10.9 juta kepada Kumpulan Modal Perdana Sdn Bhd (KMPSB) bagi **Dana Modal Teroka** yang menyediakan pembiayaan modal teroka kepada syarikat berkaitan sektor elektrik dan elektronik (E&E). Pada tahun 2015, Dana ini telah membantu dua syarikat untuk melabur dan membangunkan 11 harta intelek (*Intellectual Property, IP*) dengan melatih 24 pekerja berdasarkan pengetahuan;
- **Program Sokongan Bahan Mentah kepada Usahawan Kayu Bumiputera** oleh Lembaga Perindustrian Kayu Malaysia (MTIB) di bawah Kementerian Perusahaan Perladangan dan Komoditi (MPIC) berjaya menghasilkan RM67.2 juta nilai kontrak jualan sepanjang tahun 2015. Sebanyak RM10.2 juta dibelanjakan bagi program ini yang telah memanfaatkan 62 usahawan Bumiputera di dalam industri pembalakan; dan

- Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan (KPDNKK) melancarkan program bitara mereka **Business in Transformation (B.I.T)** bagi membangunkan usahawan baharu. Pada tahun 2015, program tersebut menyalurkan RM2.3 juta kepada 324 usahawan PKS yang telah menghasilkan lebih daripada 1,557 peluang kerjaya baharu.

DANA KHAS BNM

Bank Negara Malaysia (BNM) mempunyai enam dana khas yang menyediakan kadar pinjaman konsesi bagi membiayai keperluan modal kerja PKS, mengembangkan kapasiti produktif dan projek/kontrak yang telah dianugerahkan oleh Kerajaan. Senarai dana adalah seperti berikut:

1. Dana Projek Usahawan Bumiputera - Islam
2. Dana untuk Makanan
3. Dana Usahawan Baru 2
4. Dana untuk Industri Kecil dan Sederhana 2
5. Dana Perusahaan Mikro
6. Kemudahan Bantuan Khas

Selain Dana Projek Usahawan Bumiputera-Islam yang disalurkan melalui CGC, dana-dana lain telah disalurkan melalui BI dan DFI. Pada akhir 2015, lebih daripada 67,000 PKS telah menerima kelulusan berjumlah sehingga RM27.5 bilion. Nilai ini termasuk RM1.7 bilion bagi pembiayaan baharu kepada 4,797 firma. Dalam masa enam bulan pertama tahun 2016, terdapat 2,909 akaun tambahan yang telah diluluskan dengan dana berjumlah RM1.1 bilion.

Berikutan dengan penubuhan Kemudahan Bantuan Khas (*Special Relief Facility, SRF*) dengan peruntukan sebanyak RM500 juta pada Januari 2015, sejumlah 931 PKS telah dibantu dengan kelulusan pembiayaan berjumlah RM138.1 juta. Kemudahan ini, dilanjutkan pada kadar pembiayaan konsesi sehingga 2.25% bertujuan untuk mengurangkan beban kewangan oleh PKS dan membantu perniagaan dalam daerah ditetapkan yang terjejas oleh banjir besar yang melanda negara pada akhir tahun 2014.

Jadual 6.1 : Status Dana Khas BNM pada akhir tahun 2015

Jenis Dana / Skim	Peruntukan	Kelulusan	Pengeluaran	Bayaran Balik	Pinjaman Tertunggak	Kadar Penggunaan*
	RM juta					%
Dana untuk Makanan	300.0	2,030.3	1,994.8	1,741.6	253.2	86.3
Dana Usahawan Baru 2	2,300.0	4,542.2	4,360.5	3,826.2	534.3	31.1
Dana untuk Industri Kecil dan Sederhana 2	6,050.0	19,690.4	18,697.2	14,186.8	4,510.4	90.9
Dana Perusahaan Mikro	200.0	355.2	353.0	230.0	123.0	62.6
Dana Projek Usahawan Bumiputera – Islam	300.0	743.7	430.5	347.1	83.4	27.8
Kemudahan Bantuan Khas**	500.0	138.1	135.5	0.9	134.6	27.4
Jumlah	9,650.0	27,499.9	25,971.5	20,332.6	5,638.9	70.7

* Kadar Penggunaan = $\frac{(\text{Peruntukan}-\text{Dana Sedia Ada}) \times 100}{\text{Peruntukan}}$; Dana Sedia Ada = Peruntukan – Kelulusan + Bayaran Semula Peruntukan

** Dibuka untuk permohonan baharu pada 23 Januari 2015 dan ditutup untuk permohonan baharu pada 30 Jun 2015

Sumber: Bank Negara Malaysia

SKIM PENYELESAIAN HUTANG KECIL

Sejak ditubuhkan pada tahun 2003, Skim Penyelesaian Hutang Kecil (*Small Debt Resolution Scheme*, SDRS) telah menawarkan bantuan kepada PKS daripada semua sektor ekonomi yang dikekang dengan pembiayaan terjejas (*impaired financing*) atau yang menghadapi kesukaran dengan pembiayaan daripada pelbagai FI. Melalui SDRS, akaun pembiayaan bermasalah akan dipulihkan dengan penyusunan atau penjadualan semula kemudahan pembiayaan sedia ada, atau jika layak, melalui penyediaan kemudahan pembiayaan baharu.

SDRS telah menerima sejumlah 1,448 permohonan sejak ditubuhkan, iaitu sebanyak 977 (83%) permohonan telah diluluskan bagi penyusunan dan penjadualan semula dengan jumlah pembiayaan sebanyak RM1.1 bilion. Hasilnya, separuh (54%) daripada PKS yang dibantu dapat mengekalkan perniagaan mereka berikutnya mampu untuk

mengatasi masalah aliran tunai dan memulihkan operasi mereka semula. Ini menunjukkan SDRS mempunyai peranan penting dalam membantu PKS yang menghadapi masalah pembiayaan untuk terus beroperasi. PKS yang menghadapi masalah pembiayaan diberikan peluang baharu melalui penyusunan dan penjadualan semula yang teratur, selain daripada menawarkan pembiayaan baharu, berdasarkan kes terpilih, terutamanya bagi PKS yang ingin mendapatkan projek baharu.

Sebelum PKS ditawarkan dengan SDRS, FI dengan sendirinya akan melaksanakan program pemulihan untuk membantu PKS yang menghadapi masalah pembiayaan. Pada tahun 2015, sebanyak 548 PKS menerima bantuan daripada FI dengan jumlah pembiayaan sebanyak RM554 juta. SDRS telah melengkapkan inisiatif ini dengan meluluskan pembiayaan sebanyak RM25.7 juta kepada 34 PKS bagi penjadualan atau penyusunan semula pembiayaan mereka pada tahun 2015.

RANGKUMAN KEWANGAN

Usaha menggalakkan rangkuman kewangan yang membolehkan akses kepada perkhidmatan kewangan yang sesuai dan berpatutan oleh semua lapisan masyarakat merupakan tumpuan utama BNM sejak beberapa tahun ini. Pada tahun 2015, Indeks Rangkuman Kewangan mencatatkan peningkatan yang ketara kepada 0.90 daripada 0.77 pada tahun 2011 (1.00 menunjukkan rangkuman penuh). Indeks ini mengukur aras rangkuman kewangan dan keberkesanannya dalam mencapai empat matlamat rangkuman kewangan yang diharatkhan iaitu, tahap boleh akses yang mudah, kadar penerimaan yang tinggi, penggunaan yang bertanggungjawab dan tahap perkhidmatan kewangan yang sangat memuaskan. Secara umumnya, penambahbaikan adalah menyeluruh, berikutan beberapa faktor termasuk akses kewangan yang lebih baik bagi pusat akses kewangan di seluruh negara, peningkatan tanggungjawab dalam penggunaan produk, dan tahap kepuasan lebih tinggi dalam kalangan pengguna perkhidmatan kewangan.

Terdapat peningkatan yang ketara bagi tahap boleh akses yang mudah, yang mengukur ketersediaan pusat akses kewangan di peringkat daerah dan mukim. Kesemua 144 daerah dan 97% (2011; 46%) daripada 866 mukim yang mempunyai penduduk seramai 2,000 orang kini mempunyai akses kepada perkhidmatan kewangan asas. Kesannya, sebanyak 99% daripada rakyat Malaysia (2011; 82%) mempunyai akses yang mudah terhadap perkhidmatan kewangan yang boleh diyakini, berpatutan dan selamat. Peningkatan pusat akses kewangan, terutamanya di kawasan luar bandar, sebahagian besarnya disebabkan oleh kewujudan ejen bank. Jumlah transaksi kewangan yang dijalankan oleh ejen bank meningkat secara eksponen daripada 3 juta transaksi pada akhir tahun 2012 kepada 63 juta pada akhir 2015, dengan nilai berjumlah RM5.7 bilion. Populariti perbankan Internet dan perbankan mudah alih yang meningkat juga menyumbang kepada tahap boleh akses yang mudah. Bilangan pelanggan perbankan Internet meningkat kepada 19.8 juta (2011: 11.9 juta) mewakili 63.7% daripada

jumlah penduduk, sementara bilangan pelanggan perbankan mudah alih meningkat kepada 7.3 juta (2011: 1.6 juta) yang merangkumi 23.5% daripada jumlah penduduk pada akhir tahun 2015.

Pada masa yang sama, terdapat peningkatan yang ketara dalam keseluruhan tahap kepuasan dengan perkhidmatan kewangan di negara ini. Peratusan pelanggan FI yang berpuas hati dengan perkhidmatan kewangan keseluruhan meningkat kepada 73% (2011: 61%) dengan tahap kepuasan yang lebih tinggi bagi semua segmen penduduk, termasuk isi rumah berpendapatan rendah yang merekodkan peningkatan kepuasan kepada 67% (2011: 60%). Peningkatan ini adalah berikutan penaiktarafan perkhidmatan dan amalan FI yang bertujuan untuk meningkatkan pengalaman pelanggan. Pengurangan pita merah (*red tape*), terutamanya dalam inisiatif utama sektor swasta, seperti program PARTNER oleh industri perbankan untuk memudahkan perihal dokumentasi dan menambah baik masa yang diambil untuk memproses pembiayaan PKS dan pinjaman perumahan juga turut menyumbang kepada peningkatan tahap kepuasan.

Walau bagaimanapun, masih wujud jurang terutamanya dalam kalangan isi rumah berpendapatan rendah terhadap penggunaan produk dan perkhidmatan kewangan. Bagi mengatasi jurang ini, BNM telah mengambil beberapa langkah termasuk menggalakkan FI untuk menyediakan produk simpanan mikro dengan komitmen simpanan berkala yang rendah, menawarkan produk insurans mikro / takaful mikro yang mampu dibayar oleh syarikat insurans dan pengendali takaful, menyokong penyediaan penyelesaian pembiayaan mikro yang disesuaikan untuk PKS. Petunjuk yang lain iaitu penggunaan yang bertanggungjawab yang mengukur sama ada produk kewangan digunakan dengan sewajarnya, kekal tinggi.

KHIDMAT NASIHAT KEWANGAN DAN JANGKAUAN

PKS boleh memanfaatkan pelbagai saluran dengan mendapatkan khidmat nasihat dan maklumat mengenai skim program pembiayaan oleh Kerajaan dan sektor swasta. Saluran ini termasuklah Laman Informasi Nasihat dan Khidmat BNM (BNMLINK), Pusat Rujukan Setempat (One Referral Centre, ORC) di SME Corp. Malaysia, Persatuan Bank-Bank Malaysia (Association of Banks in Malaysia, ABM), Kementerian dan agensi serta DFI dan bank komersial.

BNM Laman Informasi Nasihat dan Khidmat (BNMLINK)
Tel: 1300 88 5465
Faks: 03-2147 1515
E-mel: bnmtelelink@bnm.gov.my
bankinginfo.portal
www.bankinginfo.my

One Referral Centre (ORC)
SME Corporation Malaysia
Tel: 1300 30 6000 Faks: 03-2775 6000
E-mel: info@smeCorp.gov.my
www.smeCorp.gov.my

Pusat Perkhidmatan Pelanggan, CGC

Tel: 03-7880 0088
Faks: 03-7803 0077
E-mel: csc@cgc.com.my
www.iguarantee.com.my

JANGKAUAN

BNM menjalankan pelbagai inisiatif jangkauan secara berterusan bagi meningkatkan kesedaran dan mendidik PKS, terutamanya perusahaan mikro dan perniagaan baharu mengenai pelbagai skim pembiayaan yang disediakan dan kriteria kelayakan untuk menerima pembiayaan. BNM telah menyertai 387 acara dan mengedarkan lebih kurang 1.6 juta risalah, brosur dan buku kecil (booklet) kepada lebih 245,000 PKS di seluruh negara sehingga akhir tahun 2015. Selain itu, sebagai sebahagian daripada inisiatif rangkuman kewangan, BNM juga telah berinteraksi dengan komuniti luar bandar melalui perkhidmatan LINK Bergerak (MobileLINK) dengan hampir 60,000 individu daripada komuniti luar bandar di 366 mukim seluruh negara telah mendapat manfaat daripada perkhidmatan yang disediakan oleh bas MobileLINK dan kaunter perkhidmatan sejak dilancarkan pada tahun 2011. Antara perkhidmatan yang disediakan termasuk khidmat nasihat perbankan, insurans dan takaful serta perkara berkaitan pembiayaan PKS. Kadar penerimaan perkhidmatan kewangan bagi acara tersebut yang dianjurkan oleh MobileLINK adalah 16% dengan nilai transaksi berjumlah RM16.1 juta. BNM juga mengadakan lawatan tapak dan menyediakan taklimat kepada FI dan PKS mengenai Kemudahan Bantuan Khas 2015 di beberapa negeri yang terjejas dengan banjir tahun lepas.

Selain itu, BNM dengan kerjasama ABM dan Persatuan Institusi Perbankan Islam Malaysia (*Association of Islamic Banking Institutions Malaysia, AIBIM*) kerap mengadakan sesi dialog industri bersama komuniti perniagaan bagi mendapatkan maklum balas mengenai isu dan cabaran terhadap pembiayaan yang dihadapi oleh PKS dan usahawan mikro.

PEMBIAYAAN PKS PADA TAHUN 2016

Pada tahun 2016, Kerajaan telah memperuntukkan RM3.8 bilion kepada pelbagai Kementerian untuk menjalankan 31 program yang dilaksanakan melalui agensi. Selain daripada menangani pelbagai masalah dan cabaran terhadap pembiayaan yang dihadapi oleh PKS, terdapat beberapa program yang disasarkan kepada kumpulan tertentu untuk kebitaraan tertentu (*specific niches*) serta program untuk menggalakkan dan membantu keusahawanan.

- Dengan peruntukan sebanyak RM2.5 bilion, AIM telah melaksanakan **Skim Pembiayaan Ikhtiar** bagi mengurangkan kadar kemiskinan di Malaysia dengan menyediakan pembiayaan kepada isi rumah yang miskin bagi membolehkan mereka menjalankan aktiviti ekonomi untuk meningkatkan pendapatan isi rumah mereka. Melalui pelbagai program di bawah Skim tersebut, termasuk **i-MESRA**, **i-Srikandi** dan **i-Wibawa**, bertujuan untuk membantu 95% daripada sahabat AIM keluar daripada garis kemiskinan dan mengubah 1,000 perusahaan mikro menjadi firma bersaiz kecil dan sederhana;
- Sementara itu, di bawah **Tabung Projek Usahawan Bumiputera-i (TPUB-i)** CGC telah memperuntukkan sebanyak RM220 juta bagi menyediakan pembiayaan kepada 200 usahawan Bumiputera yang telah diperuntukkan projek / kontrak tetapi gagal mendapatkan pembiayaan daripada FI. Ini adalah bagi memastikan PKS terus menjalankan perniagaan;
- KPDNKK telah memperuntukkan sebanyak RM58 juta kepada **Skim Francais PNS** yang dikendalikan oleh Pebadanan Nasional Berhad (PNS). Program ini yang membangun dan menggalakkan Usahawan Menengah Bumiputera dalam perniagaan francais, mensasarkan untuk membantu 160 syarikat dan menyediakan 640 pekerjaan baharu;
- Peruntukan sebanyak RM50 juta telah diperuntukkan kepada SME Bank bagi melaksanakan **Program Pembiayaan kepada Komuniti India**. Usaha kerjasama ini adalah dengan Sekretariat Khas Untuk Memperkasakan Usahawan India (*Secretariat for Empowerment of Indian Entrepreneurs*, SEED) bagi menyediakan pembiayaan kepada 50 usahawan India yang layak bagi memastikan perniagaan mereka kekal mampan;
- Melalui pengumuman Bajet 2016, SME Bank telah diberi sebanyak RM20 juta bagi melaksanakan **Skim Anjakan Usahawan**. Skim ini disasarkan untuk membantu 80 usahawan, terutamanya syarikat Bumiputera bersaiz kecil yang telah beroperasi tidak kurang daripada dua tahun bagi mengembangkan perniagaan mereka;
- SME Bank dan Bank Kerjasama Rakyat (BKRM) telah ditugaskan untuk menyediakan pembiayaan kepada usahawan luar bandar dalam sektor pembuatan, perkhidmatan, pertanian dan pelancongan kawasan luar bandar melalui **Skim Pembiayaan Ekonomi Desa** (SPED). Sejumlah RM15 juta telah diperuntukkan bagi membantu 300 usahawan; dan
- Unit Peneraju Agenda Bumiputera (TERAJU) mengurus program **Dana Pembangunan Usahawan Sabah** dan **Dana Pembangunan Usahawan Sarawak** dengan peruntukan bajet sebanyak RM15 juta setiap dana. Selain daripada bantuan kemudahan dan pembiayaan, program ini juga menyediakan latihan keusahawanan yang disasarkan kepada kira-kira 500 usahawan.

SALURAN PEMBIAYAAN ALTERNATIF

Di seluruh dunia, kaedah pembiayaan alternatif seperti pendanaan masyarakat berdasarkan ekuiti (ECF), peminjaman antara rakan setara (P2P) dan perdagangan inovis telah meningkat sejak beberapa tahun ini. Di Eropah, pembiayaan alternatif dalam talian meningkat sebanyak 144% dengan mendaftar lebih kurang €3 bilion pada tahun 2014. Dana ini telah memanfaatkan sekitar 5,801 PKS termasuk yang baru di peringkat permulaan. Di Australia, pendanaan masyarakat meningkat sebanyak 167% pada tahun 2014 kepada US\$16.2 bilion daripada hanya US\$6.1 bilion pada tahun 2013. Begitu juga di Malaysia, terdapat dana berdasarkan pasaran bagi memenuhi keperluan PKS yang berubah-ubah, terutamanya bagi bidang pertumbuhan baharu dan PKS berinovasi. Sejak kebelakangan ini, kita dapat melihat pendemokrasian pembiayaan dalam bentuk baharu oleh pengantara kewangan terutamanya melalui platform berdasarkan teknologi dan pembiayaan inovatif yang menawarkan produk kewangan dalam bentuk ekuiti atau hutang.

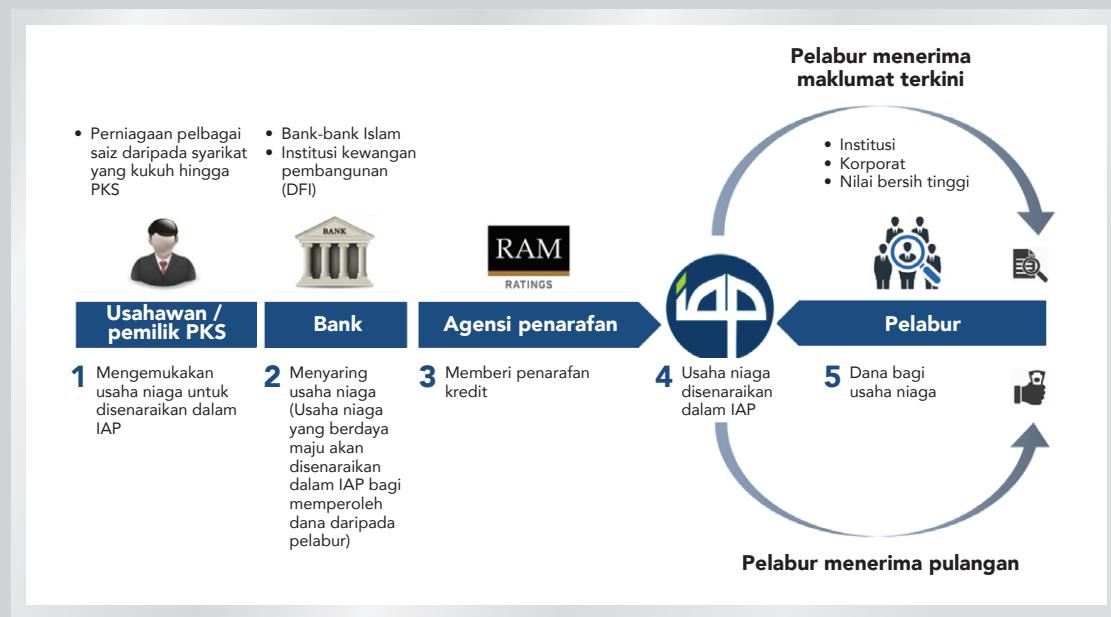
Malaysia merupakan negara ketiga di dunia yang mengumumkan rangka kerja kawal selia bagi pendanaan masyarakat berdasarkan ekuiti, Rangka Kerja Pendanaan Masyarakat berdasarkan Ekuiti (*Equity Crowdfunding Framework*) pada tahun 2015. Enam platform ECF telah dilesenkan iaitu Alix Global, Ata Plus, CrowdO, Eureeca, PitchIN dan Propellar CrowdPlus. Platform yang terpilih ini bukan sahaja menawarkan perkhimat yang berbeza tetapi juga rangkaian mereka yang lebih luas termasuk pangkalan pelabur serantau, hubungan dengan rangkaian pelabur angel, kewibawaan dalam ekosistem perniagaan di peringkat permulaan, perkaitan jelas dengan modal teroka, kecekapan media digital sampingan atau tumpuan kepada pelaburan patuh Shariah yang menitikberatkan kesan sosial.

Pada bulan April 2016, SC memperkenalkan rangka kerja kawal selia bagi platform P2P yang membolehkan pemilikan tunggal, perkongsian dan perkongsian liabiliti terhad, syarikat sendirian berhad dan syarikat tak tersenarai awam untuk mendapat akses kepada pembiayaan berdasarkan pasaran bagi membiayai projek dan perniagaan mereka, melalui platform elektronik. Bagi FinTech, SC telah memperkenalkan 'Pakatan Komuniti FinTech' (*Alliance of FinTech Community, aFINity@SC*) bagi memangkinkan minat yang lebih tinggi terhadap pembangunan inovasi yang dipacu oleh teknologi dalam perkhidmatan kewangan yang baharu, manakala BNM sedang membangunkan rangka kerja kawal selia bagi FinTech yang akan diumumkan menjelang akhir tahun 2016. Kebanyakan daripada pembiayaan ini adalah ke arah perkongsian awam-swasta sebagai penyedia kewangan dengan mendapatkan bantuan daripada agensi Kerajaan seperti SME Corp. Malaysia dan lain-lain untuk mendapatkan profil potensi pelabur atau peminjam. Trend ini perlu digalakkan bagi menyediakan akses yang lebih besar kepada pembiayaan bagi PKS yang berwibawa, yang mungkin tidak mempunyai banyak rekod prestasi untuk mencari pembiayaan formal yang lain.

PLATFORM AKAUN PELABURAN: ALIRAN PEMBIAYAAN BAHARU KEPADA PKS

Pada bulan Februari 2016, konsortium institusi perbankan Islam di Malaysia telah melancarkan Platform Akaun Pelaburan (*Investment Account Platform*, IAP) yang telah dimulakan oleh Bank Negara Malaysia. Sebagai perintis platform teknologi kewangan bagi pengantaraan perbankan, IAP dibangunkan untuk meningkatkan pengalaman pengguna dalam pelaburan dan pengumpulan dana.

Carta 1 : Proses senarai perniagaan dan pelaburan bagi IAP

Sumber: Bank Negara Malaysia

IAP memudahkan peranan bank yang menyertai platform ini sebagai pengantara kewangan melalui sistem dalam taliannya yang mempermudah proses penilaian usaha niaga yang berpotensi untuk dijadikan pelaburan. Aspek utama bagi mekanisme IAP adalah ia melibatkan input daripada agensi penarafan kredit yang bereputasi untuk memberikan penarafan secara bebas pada perniagaan yang memohon untuk disenaraikan dalam IAP. Penyertaan bank dan agensi penarafan kredit merupakan ciri yang unik bagi IAP yang bertujuan untuk mengukuhkan keyakinan pelabur dan meningkatkan kemungkinan usahawan yang memerlukan dana.

Sebagai alternatif selain pembiayaan tradisional, IAP adalah sesuai untuk PKS kerana ia menawarkan kelebihan seperti berikut:

- Pilihan pembiayaan yang lebih luas dengan kemungkinan semua jenis PKS termasuk di peringkat permulaan dan bidang pertumbuhan baharu, kerana pelabur secara langsung menanggung risiko asas yang berkaitan dengan pelaburan mereka, mengalihkan pertimbangan untuk melanjutkan pembiayaan PKS daripada bank, iaitu perlu mengambil kira perspektif kawal selia dan kos, kepada pilihan risiko pulangan bagi pelabur, berpotensi meningkatkan pertumbuhan pembiayaan PKS; dan
- Struktur pembiayaan alternatif melangkaui pembiayaan hutang (seperti pembiayaan berdasarkan ekuiti), yang lebih sesuai untuk PKS dengan potensi pertumbuhan yang tinggi tetapi mempunyai masalah kebolehpercayaan kredit.

Rangka kerja IAP juga menetapkan persekitaran yang berdaya saing untuk pemilik PKS memperoleh dana bagi pertumbuhan perniagaan mereka, kerana adanya ciri-ciri berikut:

- Kebolehan untuk mengemukakan cadangan secara serentak pada pelbagai bank dan membuat pilihan yang terbaik iaitu bersesuaian dengan keperluan mereka;
- Kebolehan untuk menyusun semula pembiayaan mengikut keperluan mereka dan berdasarkan pengetahuan mengenai perbankan, di samping memenuhi keperluan pelabur yang disasarkan; dan
- Akses kepada rangkaian pelabur yang lebih besar dengan pelbagai pilihan ganjaran risiko yang sebaliknya hanya boleh diperoleh oleh syarikat yang kukuh.

Tujuan IAP adalah untuk berkembang maju sebagai platform yang aktif menghubungkan usahawan dan pelabur yang mempunyai objektif kewangan yang sama. Potensi kerjasama yang kini diteroka ke arah mencapai tujuan ini, termasuk:

- Membentuk perkongsian dengan institusi yang mempunyai mandat khusus untuk menyokong perniagaan bitara, terutamanya dengan memperoleh dana melalui IAP sebagai salah satu usaha untuk meningkatkan keutamaan mereka kepada pelabur; dan,
- Menggalakkan IAP pada agensi Kerajaan sebagai sistem untuk menyalurkan geran dan bantuan kepada PKS yang disasarkan dengan memanfaatkan garis panduan penilaian bank yang ketat bagi memilih cadangan yang sesuai. Tambahan pula, agensi ini boleh menggunakan IAP untuk menarik minat pembiayaan daripada sektor swasta sebagai tambahan geran PKS.

IAP mula berkuat kuasa pada bulan April 2016 apabila bank yang menyertai platform ini mula menyenaraikan usaha niaga dan perniagaan untuk dipertimbangkan sebagai pelaburan. IAP adalah pilihan pengumpulan dana yang berbaloi untuk dipertimbangkan bagi pemilik PKS yang sedang mencari pembiayaan untuk perniagaan mereka. Bagi maklumat lanjut dan mendaftar sebagai pengguna IAP, sila layari www.iaplatform.com.